

Cumhuriyet

18inci yıl sayı: 6317

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246

Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kismi 24299 - 24290

Cuma 20 Mart 1942

ŞEHİ SADI SİRazı

BOSTANÜstad Kılıçlı Rıfat'ın tercumesi, Sarık
en mesur, ölməz eseri.
Tanesi 100, cildli 185

Ahmed Halid Kitabevi

Millî Şefimizin Ege seyahatleri

Resimlerimiz, İzmirde mühim bir nutuk İrad etmiş olan Millî Şefimiz Reisicumhur İsmet İnönü'ü yollarda halkla temas ederken ve trenlerinin penceresinde göstermektedir.

Barış

Yapılamaz mı?

Sual biraz damdan düşer gibi görünürse de soğukanhılla üzerinde ciddi düşünülmek istile pek yaban atılamaz sanırız, ve harbin ateleri içinde yüzen milletler onun ihtarlarla yanıp tutuşurlar harbin dışındaki milletlerin barış imkânları üzerinde gelişmeleri hiç şüphesiz kendilerinin husus menfaatleri kadar insanlığın umumi ve yüksek menfaatleri icabıdır.

Bu sütunlarda harbin ve sulhun birer ruh hal ettiğinden bahsetmiştim. Fransanın Riom şehrinde Fransız hükümeti mes'ullerini arastırmak maksadıyla cereyan etmektedir. Bu menfaatlerin işbirliği menfaatleri kadar harbin de mes'ulliyeti bu tek hâlikâr içinde, ve o hâlikârın sevk ve sevâhârâr Fransa harbden vazgeçerek ne kadar acı olsun olsun mütarke ve muhalâha yoluyla ihtar etmen mecburiyetinde kalılmıştır. Yani 1940 yılı hazırlanan ve Fransada harbde devam manasızlığında hatta imkânsızlığından ve binaçaleyle silâfları bırakıp sulha gitmenin zarurunu ibaret bir ruh halen ve vaziyete hâkim olmuştu.

Fransa mütarke yoluunu gitmemek Afrika'ya geçmeye ve harbe orada devam etseydi daha iyi olurdu diyeğini vardır. Bizzat Fransızlardan fikirlerine ve sözlerine itimat olunur kimseyle söyleyecektir. Fransa için daha fena olurdu kânaatî saklamayırlar. Onlara göre metropol Fransasındaki mağlûbiyetin sebebi Fransa'da fazlasıyla mevcududur. Fransa orada da kâfi derecede kuvvetli

Fransız mağlûbiyetini zırhlı ve zırhız motorlu vasıtaların yok denilecek kadar arzılı, karşı tarafta ise bu vasıtaların yerde ve bütün lîzûmlü şeşîlerde sokluğunu meydana getirmek ve natamam Majlis hattına dayanan fazla inanç Fransız felaketinin diğer bir amili olmuştur. Şimdi zaman mesfesi uzadıkça vaziyet daha iyi mütalea olunabilir, ve adeta sunu demek mümkün oluyor ki Polonya ezilkenin ve Alman ordularının yaralarını kapatmakla birlikte kânaatî kusurlarla orada mesgul olurken hâlikâr hareket eseri göstermemiş olan Fransız daha o zaman hâkim mağlûb olmuş inis meşer. Polonya yüzünden çikan bu hâlikâr Alman avşateleri Polonya mahvârların ne Fransanın, ne ingilterenin bu memleketin en ufak yarımaları olmadı. Bu hal netice itibârile Fransız felâkete götüren bir müdafâa harbi iltizam edilmesindeki hatannı ifadesidir. Sırası gelince adeta kendiliğinden hâsil gelen netice Fransada harb ve sulhun aid ruhi haleti yaratır.

Fransada kat'î neticeli olarak böyle tâyyîn eden vaziyet, diğer tarafalarda ayînî kat'î neticeyi vermemek olmakla beraber bütün diiyyîni kaplıyan ateşin hâtır tikenmesi tahribatlı muvâcîhesinde hâlî olmazsa bitârâf memleketler sulha götüren yeni ruhi haletler arayip bulâbiller, Japonyanın harbe karşıması tâsuvur ve tahminleri geçen yâkûnlara ve çöküntülere sebeb olmuştu. Uzak-satka ve Pasifikte harbi önemlek için Amerika ile Japonya arasında geçen müzakerelede Amerikan Japonyaya kat'î Cindem çinmek şartını ileri sürmekle beraber ablukâvi gevesetme ile muvâfakat etmemiş olduğunu şîndi çok hazîn bir macera olarak hatırlıyor. Ingiltere de Fransa Alman harb hazırlığı anlayamamış oldukları gibi Amerika da Japonyanın nelere muktedir olduğunu farkında değildi demek olur. Fransa haricindeki diğer muharibeler hezîn silah elde büyük ihdâller ve büyük azimler mücadele devam ediyorlar. Bu sahâda aranacaklar barış ruhi haleti, kat'î netice alınmaktaki zorluklar ötüründe her tâyin mührî ihdâllerini bir tarafa bırakmak lâzım gelecektir.

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 2, sütun 4 te)

Refet Ülgen ve yeğeni dün beraet ettiler

Maarif cemiyetinde yolsuzluk iddiası ve davasında beraet kazandığı memnuniyetle haber alınan Urfa mebûsu Refet Ülgen

İtalyanlar Vişi'ye ateş püskürüyor

Gayda, Fransayı Mihver suikast hazırlamakla itham ediyor

Roma 19 (a.a.) — Gayda bir yazısında Fransızların askeri mağlûbiyeti az gelmiş gibi şîndi de siyasi tam bir bogzuna doğru kostuklarını, imzaladıkları müterekeye riayet eder gibi görünen hâl kâne kendi gürültüdenin sezik Japon harb gemisinin batırıldığı veya hasara uğratıldığı sanılmaktadır. Bunlar batırıldığı anlaşılan 2 ağır kruvazörler hasara uğratılan ve muhîmetler olarak batan bir hafif kruvazör, hasara uğratılan dördüncü kruvazör, muhîmet olarak batan 3 torpido muhîri ve hasara uğratılan bir büyük torpido muhîridir.

3 Amerikan denizaltı kayıbüd.

5 Japon naâki gemisi veya kargoğu batırılmış veya hasara uğratılmıştır. 2 naâki gemisine büyük çapta bombalar isabet etmiş, bir uçak ise gemisi büyük hasarla uğratılmış, bir mayın gemisi muhîmet olarak batırılmıştır. 3 denizaltı üçü döşürlüms ve bir çok küçük Japon gemisine isabetler kaydedilmiştir.

Müşterek müttefik kuvvetler yalnız bir (Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Nerenin ne gibi telkinlerinden ilham alındılar belli olmayan bir takım İsvç haberleri her nedense Avrupanın Doğu cephesinde kâh Leningrad, kâh ilmen gölü bölgelerinde ve ekseriyete merkezde ve yâhud Harkof çevresinde Almanlar durumunu kötü ve tehlikeli göstermektedir. Şimdi de Alman cephesinde hasıl olan üç çebden hasılsızlıktır.

Alman ordularının bilhassa merkez ve şîmal bölgelerinde, sîfir altında 30-35 derecelerde kâden dondurucu bir soğukta ve kar firtınlarında çok geniş bir müdafâa hâtinin muayyen noktalarda tutmak vazifeleri kolay ve keyifli bir is sayılması da ekseriyete Stokholm ve Londradan gelen haberlerin göstermek istedikleri kadar da tehlikeli veya meskuk deildir.

Zaten Ruslar buru soğuklarda ve bu havalarda yaptıkları haber verdikleri taarruz ve gevirmelerin çoğu, boş olan akarıklarla dalam küçük kuvvetlerin aksınlardan ibaret olduğu için, bunlar, Almanlarinki gibi disiplini ve temkinli bir orduyu tehlikeye sokamaları taâbidir.

Rus'ın cemîli Viyazmanın şîmal ve cenubunda mevcidyelerinden bahsolunus ceblere gelineye yerde belki kolaylaştıracaklardır. Cepler sevk ve idareleri geri ordulardan ziye taarruz kudreleri üstün olan ordular için faydalı olurlar. Bu sebâhe sârk cephesindeki hâlikâr vaziyeti ifade için Almanların müdafâa hâtinin muhâfaza ettiğini söylemek ve büyük taarruz kâdar bunları muhâfaza edebileceklerini kuvvetle muhîmet etmek doğru olur.

Alman ordularının Moskovanın 200 kilometre garba atıldıkları, sîddeli kış ve miyemadi Rus taarruzları zayıfladıkları iddiası da yanlıstır. Eşvelâ Almanlar, Rusların taarruz tâzyiklerle geri atılmış degillerdir. Birdenbire hastan karâkâş sebhâle Moskova'yı ihâträye gâlihan Alman ordularının geri çekilmek ebeveynîde kâldıkları ilk günlerde bunların geri giderik tutacıkları hâtin Slüsselburg, Valday, Rşev, Viyazma, O-

(Arkası sahife 2, sütun 1 de)

Müttefikler tebliği

YENİ GİNE SULARINDA

Japon filosuna şiddetli bir hava taarruzu

Japonların 2 ağır kruvazör batırıldı, 2 kruvazör ağır hasara uğradı

Port-Darvine ve Yeni Gine limanlarına Japon hava akınları da genişliyor

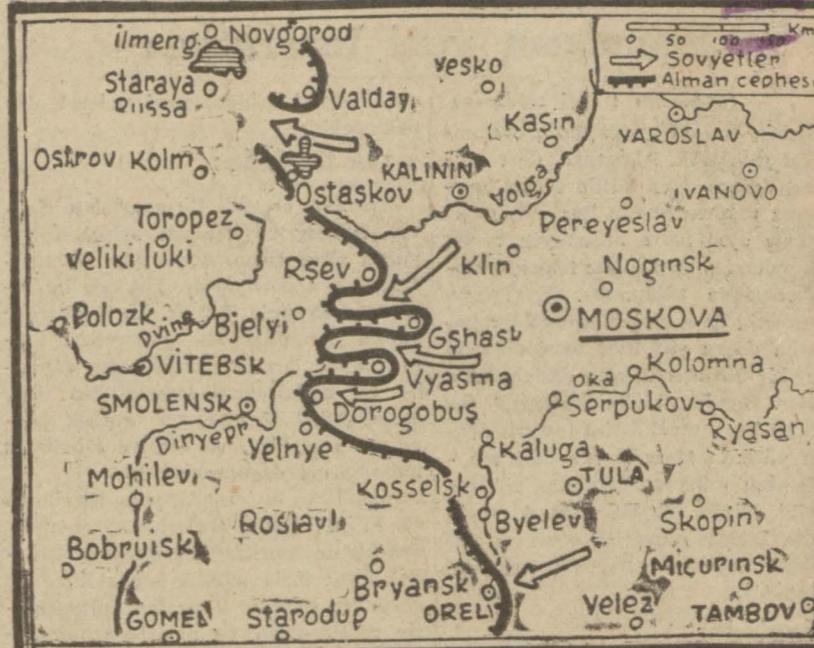
Vaşington 19 (a.a.) — Bahriye Nazırıliğin dünkü tebliği:

Amerikan ve Avustralya hava kuvvetleri tarafından Yeni Gine sularında Japon gemilerine karşı yapılan son müsterek harekâta sezik Japon harb gemisinin batırıldığı veya hasara uğratıldığı sanılmaktadır. Bunlar batırıldığı anlaşılan 2 ağır kruvazörler hasara uğratılan ve muhîmetler olarak batan bir hafif kruvazör, hasara uğratılan dördüncü kruvazör, muhîmet olarak batan 3 torpido muhîri ve hasara uğratılan bir büyük torpido muhîridir.

3 Amerikan denizaltı kayıbüd.

5 Amerikan naâki büyük bir suursuza kâne kendi menfaatlerini hâlî hasara kalmak üzere kendi kendilerini mahkûm ettiğileri mukaddârda öyle görünüyordu ki gen-

(Arkası sahife 3, sütun 6 de)

Bir Stockholm telgrafına göre sârk cephesi merkez kesiminde hasıl olduğu iddia edilen durumu gösteren harita

Askerî vaziyet

Cephelere bakış

Şarkta 4 ay evvelki durum bozulmadı — Kibrîsa taarruz ihtimali — Uzakdoğu Japonların yeni taarruzları

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Sârk cephesi harekâti

Kerç ve Donetz bölgelerinde

Rus taarruzu püskürtüldü

Bir habere göre Ruslar Viyazma - Gjatsk demiryolu'nu kestiler

Berlin 19 (a.a.) — Alman tebliği: Kerç yarımadasında düşmanın bândan evvelkilerde benzeyen sîddeti yanârra taarruzları hâtinin muhâfaza ettiğini söylemektedir. Donetz havzasında Alman ve Rumen kâfîları aksınlardan ibaret olduğu için, bunlar, Almanlarinki gibi disiplini ve temkinli bir orduyu tehlikeye sokamaları taâbidir.

Rus'ın cemîli Viyazmanın şîmal ve cenubunda mevcidyelerinden bahsolunus ceblere gelineye yerde belki kolaylaştıracaklardır. Cepler sevk ve idareleri geri ordulardan ziye taarruz kudreleri üstün olan ordular için faydalı olurlar. Bu sebâhe sârk cephesindeki hâlikâr vaziyeti ifade için Almanların müdafâa hâtinin muhâfaza ettiğini söylemek ve büyük taarruz kâdar bunları muhâfaza edebileceklerini kuvvetle muhîmet etmek doğru olur.

Moskova 19 (a.a.) — Sovyet tebliği: 17 martta 44 Alman tayyareleri târibi edilmişdir. Bîzim kaybımız 16 tayyaredir.

Geri alnan yerler

Moskova 19 (a.a.) — Sovyet tebliği:

Bati cephesinde Smolensk'te Rus plâyadeleri diğer iki köyü da geri almışlardır. Düşman 120 ölü bırakmıştır.

Ruslar 2 top, 8 havan topu, 6 mitralyoz, 2 mühîmmat deposu târibi etmişler ve 8 top, 7 havan topu, 12 mitralyoz, bir mayın deposu ve malzeme ile dolu 10 kamyon almışlardır.

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Kahve, çay zammindan elde edilecek fark

Tüccar tarafından Ziraat Bankasına teslim edilerek sonrasında hükümetin lüzum gördüğü masraflar için kullanılacak

Yenî bir Radyo Gazetesi — Yenî bir Koordinasyon kararları her nevi çay fiatlara kiloda 750 kuruş ve kahveye de kiloda 300 kuruş zam yapıldığı mâmürür. Bu karar Millî Koruma Kanununun geçenlerde değiştirilerek 29 uncu maddesine dayanaklı olup bu maddenin ikinci fikrası göre «Hükümet her türlü ithâl ve ihrâz maddeyi dâhile istihâl edilen maddeler prim verebilir ve bu maddelerden prim alabilir.»

Bir kaq gün sonra faaliyete geçmesi muhîmeten İstanbul tarafından hâlindeki hâlikâr vaziyeti de İstanbul Cumhuriyet müdeâümülligine verilmiştir.

Birinci mahkeme, İstanbul adlyesiinin bulunduğu Yeni Postane binâsında, ikinci asliye ceza mahkemesi salonunda bulunan 15'inci İlâberiye dairesi başıyağacı. Birinci mahkemelerin hâlikîlîğine ikinci asliye ceza mahkemelerin hâlikîm Kemal Askin, hâlikâm muavînleri hâlikâm Nedim, tâyin edilmişlerdir. Muhâfîzelerde müdeâümülligî temsilî muâvinlerden Fethi Sezai Türkmen ve Tahsin Okur hazır bulunacaklardır.

Bir kaq gün sonra faaliyete geçmesi muhîmeten İstanbul tarafından hâlindeki hâlikâr vaziyeti de İstanbul Cumhuriyet müdeâümülligine verilmiştir.

Tokyo 19 (a.a.) — Tokyo Asahi gazetesi hâlinin hâsi muhâbirinin bildirdiğine göre, Sumatra adasındaki harekât, müâlîde sebzelerin işgalini üzerine az çöke sona ermiş telakkî olunabilir. Çünkü Japonlar, şimdi bu büyük adadaki muhîmet tâzâeleri hepsini elerinde bulunmaktadırlar.

Gazete, aynı zamanda, bu adanın Hind denizindeki müstakbel harekât için büyük stratejik önemini de belirtmektedir.

Stefaniye göre Japonlar Bassein'e girmiştir

Tokyo 19 (a.a.) — Stefaniye: Japon kâfîları Bassein'de tâzyiklerle gâlihan Alman odullarının geri çekilmektedir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

Bu suretle İngilizler Bassein şehrini ve limanını işgal etmişlerdir.

